

Fremsat den 12. november 2020 af Susanne Zimmer (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG)

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en naturnationalpark i Han Herred

Folketinget pålægger regeringen at etablere en naturnationalpark i Han Herred og at afsætte midler til forberedelse af etableringen før slutningen af folketingsåret 2020-21.

Bemærkninger til forslaget

Forskere har konkluderet, at verden står over for en alvorlig global biodiversitetskrise, og at den vilde natur er truet. Krisens alvor mærkes også i Danmark, men vi halter bagud i vores handlinger for at bremse den. Forskning viser, at naturen skal have mere plads og have lov til at udfolde sig på sine egne præmisser, men Danmark er et af de mest opdyrkede lande i verden og et af de lande i EU med værst naturbeskyttelse.

Danmark må handle nu for at sikre vores naturs overlevelse og for at få skabt større sammenhængende naturarealer, der skal beskyttes med et fokus på biodiversitet. Et af de væsentligste løsningsforslag er at etablere naturnationalparker, hvor et område er beskyttet, for at naturen kan udvikle sig uberørt med biodiversitet i centrum. Der er allerede påbegyndt projekter til at etablere naturnationalparker i Fusingø og Gribskov efter den politiske aftale »Naturnationalparker og mere natur på land og i havet« fra den 19. juni 2020 indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet), Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet. Men det er ikke nok til at adressere alvoren af naturkrisen, vi står overfor. Og det er langt fra de 15 naturnationalparker, regeringen har ambition om at få etableret.

Derfor foreslår Frie Grønne etablering af en naturnationalpark i Han Herred i Jammerbugt Kommune. Naturnationalparken skal have afsæt i kystområdet fra Rødhus til Bulbjerg, hvor første etape er tiltænkt at omfatte Svinkløv og Slettestrand og fortsætte ned til Fosdalen og Lien. Frie Grønne foreslår som udgangspunkt at lægge 3.000 ha under hegn på primært statsjede arealer med mulighed for potentiel udvidelse mod vest, hvor der ligger mange andre stats- og fondsejede arealer, der nemt kan bindes sammen. Forslagsstillerne estimerer, at der kunne være et udvidelsespotentiale til, at naturnationalparken kunne nå op på 24.500 ha med 90 pct. stats- og fondsejet areal.

I dette kystområde ved Jammerbugten er der et varieret landskab med klitplantager, skovfyr, kystklitter, afblæsningsflader og store åbne vidder. Området er også beliggende på hævet havbund, der er dækket af flyvesand, som gør, at det er et meget dynamisk landskab med en blanding af tørre og våde naturtyper. Der er tilknyttet sjældne og sårbare arter til området, der bl.a. inkluderer en tredjedel af hedepletvingesommerfuglebestanden, fugle som storspove, rørdrum og natravn og flere svampe og planter.

Størstedelen af området er statsjet med flere områder, der allerede er omfattet af Natura 2000-beskyttelse og andre fredninger, og Fosdalen og Svinkløv, som er udpeget i Miljøstyrelsens naturkanon. Svinkløv Plantage er også et sammenhængende skovområde, som Naturstyrelsen har besluttet at udlægge til urørt skov. Naturstyrelsen har derudover allerede planlagt, at der i større grad skal genindføres naturlig hydrologi med deraf følgende større andel af sumpskov med birk og pil, og at der skal foretages en større åbning af klitdannelserne i plantagen, så der vil komme flere lysåbne

arealer og større variation. Det er oplagt at kombinere disse planer med en etablering af en naturnationalpark.

En naturnationalpark i Han Herred vil ikke kun gavne naturen og biodiversiteten, den ville også kunne danne grundlag for udviklingen af hele området. Turisme har en væsentlig betydning for Jammerbugt Kommune, som er en af de største turistdestinationer i Nordjylland, med 1,6 millioner overnatninger årligt. Samtidig med at det er tanken at sikre kernenaturområder, hvor naturen lever sit eget uberørte liv, er der også rig mulighed for, at der er områder med forskellige grader af benyttelse, hvor arealerne kan have anlagte stier, rideruter, cykelstier m.v. I det påtænkte område er der allerede nu fire vandrerrundture, hvoraf den ene er certificeret, og hærvejsruten går også igennem området.

I tråd med tanken om at sikre »beskyttelse og benyttelse« vil det være vigtigt at benytte muligheden for at lave naturformidling på et højt niveau. Jammerbugt Kommune ejer et stort og godt vedligeholdt nedlagt asylcenter, der ligger i Tranum i det påtænkte naturnationalparkområde. Kommunen er i gang med at omdanne centeret til et formidlingscenter, som den selv vil drifte. Derudover er området kendetegnet ved en lokalbaseret fødevarerproduktion og -forarbejdning, flere lokale råvaremarkeder og hyggelige gård- og fiskebutikker. Efterspørgslen på lokalt producerede fødevarer stiger, og den lokale fødevarerproduktion kan i samspil med naturen og turismen være et stærkt aktiv for områdets samlede udvikling fremadrettet.

Der er stor lokal opbakning til projektet fra en bred vifte af aktører, og et enigt byråd i Jammerbugt Kommune har vedtaget en bevilling på 2 mio. kr. i årene 2021-2023 for at hjælpe naturnationalparken i gang. Der er blevet givet opbakning til projektet fra ledere i LandboNord, SEGES, den lokale afdeling af Danmarks Naturfredningsforening, Vækst Jammerbugt, Feriecenter Slettestrand, Friluftsrådet, skovridderen i Naturstyrelsen Thy, Dansk Kyst- og Naturturisme og borgmesteren i Jammerbugt Kommune. Jammerbugt Kommune har desuden stor erfaring med naturudvikling, da den allerede har gennemført en del større projekter inden for naturbeskyttelse, som f.eks. collective impact-projekter, LIFE-projekter og en lang række naturplejeprojekter.

For at få projektet med en naturnationalpark i gang vil kommunen begynde et arbejde med at få tegnet de rette grænser for det første kerneområde i parken ud fra naturindhold, naturpotentiale og nuværende drift. Men der er behov for flere midler og politisk vilje for at få projektet gjort til en realitet. Forslagsstillerne foreslår at benytte midler fra den pulje på 35 mio. kr. i 2020 og 2021, der er prioriteret i den fornævnte aftale, »Naturnationalparker og mere natur på land og i havet«, til særlig sårbar sammenhængende natur, da naturnationalparken vil indeholde Natura 2000-områder med de fem beskyttede habitatnaturtyper tilknyttet i aftaleteksten, specifikt i Svinkløv Klitplantage og Grønne Strand. Forslagsstillerne forventer, at yderligere midler, der

potentielt er behov for, kan forhandles på plads i sammenhæng med den kommende natur- og biodiversitetspakke.

Skriftlig fremsættelse

Susanne Zimmer (UFG):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en naturnationalpark i Han Herred.

(Beslutningsforslag nr. B 81)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.